

Табела 5.2. Спецификација предмета *Византијска филологија 2*

Студијски програм: ОАС класичних наука			
Назив предмета: <i>Византијска филологија 2</i>			
Наставник/наставници: проф. др Дарко Тодоровић, доц. др Ил Акад			
Статус предмета: изборан			
Број ЕСПБ: 8			
Услов: Положени испити из <i>Грчког језика 1</i> и <i>Грчког језика 2</i>			
Циљ предмета Историја византијске књижевности, развитак грчког језика у средњем веку. Културни и историјски амбијент у коме су настала поједина дела.			
Исход предмета Утврђивање и продубљивање знања стечених на ранијим студијама. Способност превођења са средњовековног грчког.			
Садржај предмета			
<p><i>Теоријска настава.</i> Наставни програм предвиђа да се студенти упознају са историјом, жанровима и најважнијим ауторима византијске књижевности. 1. Периодизација византијске књижевности. Кратак хронолошки преглед средњовековне грчке књижевности — 2. Промене у језику. Прелаз од покласичне којне на средњовековни грчки. — 3. Извори за познавање позноантичке којне (Нови завет, рани црквени оци, писма на папирусима). — 4. Фонетске и морфосинтактичке промене у грчком језику позне антике и раног средњег века — 5. Нови књижевни жанрови, нови технички термини. — 6. Реторика IV века (Либаније, Темистије, Јулијан Апостата). — 7. Христолошке распре IV и V века. — 8. Црквени оци IV и V в. (Василије Велики, Григорије Назијански, Григорије Ниски, Јован Златоусти, Кирил Александријски). — 9. Црквена поезија. Песништво Романа Мелода. Кондак и његова структура. <i>Акатист.</i> Кратке форме црквене поезије. — 10. Канон и његова структура. <i>Велики канон</i> Андреја Критског. Нормирање форме канона у делу Јована Дамаскина и Козме Мајумског. — 11. Византијска световна поезија. Жанрови византијске световне поезије. Главни представници. Антологије епиграма. — 12. Црквена историја као нови књижевни жанр. Евсевије Кесаријски и други значајни писци црквене историје. — 13. Византијска хронографија. Средњовековно схватање историје. Настанак и развитак хронике. Главни представници. — 14. Византијска историографија. Главни представници и развојна линија византијске историографије. Писци царске историје VI и VII века. — 15. Византијска историографија XI–XV века. — 16. Византијска филозофија. — 17. Мистичка линија византијске теолошке мисли. — 18. Почети књижевности на народном језику. Птохопродром, Михаило Глика, љубавни и витешки роман, сатира, животињски еп. — 19. Еп о Дигенису. — 20. Школство у Византији. Византијски образовни систем. Цариградски универзитет, Патријаршијска школа итд. — 21. Византијски енциклопедисти. Патријарх Фотије, Арета из Цезареје, Константин Порфирогенит и други византијски полихистори — 22. Византијски енциклопедисти, наставак Михаило Псел, Јован Цецес, Евстатије Солунски и други. — 23. Византијска реторика. Преглед византијске реторике. Реторски приручници, античка традиција. — 24. Византијски образци српске средњовековне књижевности.</p> <p><i>Практична настава.</i> Практични део наставе чини читање и анализа једног број изабраних текстова којима се илуструје жанровска и стилска разноликост византијске књижевности.</p>			
Литература			
<p>С. С. Аверинцев, <i>Поетика рановизантијске књижевности</i> (прев. Д. Недељковић и М. Момчиловић), Београд 1982. — Х. Г. Бек, <i>Путеви византијске књижевности</i> (превела Ј. Протић-Крسمановић), Београд 1967. — Д. Богдановић, <i>Свети оци и учитељи цркве. Мала приручна патрологија</i>, Богословски факултет – Хиландарски фонд, Београд 1989. — Р. Браунинг, <i>Средњовековни и савремени грчки језик</i> (прев. Ј. Петровић). Лозница 2005. — <i>Византијски извори за историју народа Југославије</i>, Посебна издања Византолошког института САНУ, Београд, том I: 1955, том II: 1959, том III: 1966, том IV: 1971, том VI: 1986. — А. Јевтић, <i>Патрологија</i>, друга свеска: Источни оци и писци 4. и 5. века, од Никеје до Халкедона, 325–451, Београд 1984. — Ј. Мајендорф, <i>Свети Григорије Палама и православна мистика</i> (прев. Ј. Олбина), Београд 1983. — Ц. Мајендорф, <i>Византијско богословље</i> (прев. Ј. Ђ. Олбина), Крагујевац 1985. — Г. Острогорски, <i>Историја Византије</i>, 2. фототипско издање, на основу издања СКЗ из 1959, Београд s. a. (Увод, 21–41; Извори, 43–48; 104–109; 157–161; 212–218; 301–304; 331–335; 392–396; 436–446). — <i>Речник књижевних термина</i> (ур. Д. Живковић), Београд 1985. — Ј. У. Русенквист, <i>Византијска књижевност. Од 6. века до пада Цариграда 1453</i> (прев. Д. Купрешанин), Лозница 2014. — Ђ. Трифуновић, <i>Азбучник српских средњовековних књижевних појмова</i>, Београд 1990. — L. Breje, <i>Vizantijska civilizacija</i> (prevela I. Nikolajević), Beograd 1976, 260–445. — G. Horrocks, <i>Greek: A History of the Language and its Speakers</i>, London/New York 1997, 2010². — R. Katičić, <i>Bizantska književnost, u: Povijest svjetske književnosti</i>, knj. 2, Zagreb 1977, 313–345. — <i>Oxford Dictionary of Byzantium I–III</i> (ed. A. P. Kazhdan), Oxford 1991.</p>			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 30	Практична настава: 90
Методе извођења наставе предавања и вежбе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава		усмени испит	70
колоквијум-и			
семинар-и	20		